

SVĚTLO

ČASOPIS PRO DUCHOVNÍ ŽIVOT

2. ČÍSLO / XXXIV. ROČNÍK

40 Kč • 1,65 €

18. a 25. LEDNA 2026

Z obsahu

**Ježíšovo zmrtvýchvstání
jako odpověď
na lidský smutek**
Katecheze papeže
Lva XIV. při generální
audienci 22. října 2025,
Řím, náměstí Sv. Petra
- strana 2 -

**Svatý David Galván
Bermúdez**
Libor Rösner
- strana 5 -

**Z jakého pramene čerpáš
svůj život?**
- strana 7 -

Bůh je skutečná realita
Úvaha papeže
Benedikta XVI.
- strana 8 -

Semeno je Boží slovo
- strana 10 -

Modlitba ve stáří
Sv. František Saleský
- strana 13 -

**Svatý František Saleský
o lidech tohoto světa**
- strana 14 -

Syn brusiče nožů (24)
Wilhelm Hünermann
- strana 15 -

Semeno je Boží slovo

Pán Ježíš vysvětlil svým apoštolům podobnoství o rozsévání, který zasel semeno: „U koho bylo zaseto do dobré země, to je ten, kdo slovo slyší i chápe a přináší úrodu, jeden stonásobnou, druhý šedesátinásobnou, třetí třicetinásobnou.“ (Mt 13,23)

Předkládáme tři obrazy svatých mužů z počátku křesťanství, u nichž toto semeno přineslo stonásobnou úrodu, protože na základě několika slov z Písma svatého změnili svůj život a stali se zářivými pilíři církve. Jsou to:

Svatý Justin, církevní otec, apologeta a mučedník, položil základy křesťanské teologie a zkoncipoval první liturgické spisy.

Svatý Antonín Veliký, jehož oslovila jediná věta z Písma, odešel na poušť a stal se otcem křesťanského mnišství.

Svatý Augustín, pocházející ze severní Afriky, je zase jedním ze čtyř velkých latinských církevních otců, jejichž spisy zásadně ovlivnily filosofické a teologické myšlení západního světa.

Svatý Justin (kolem 100–165)

I přes svůj velký význam pro křesťanskou teologii je svatý Justin téměř neznámý, ale jako obránce pravé víry je mimořádně aktuální právě pro dnešní dobu.

Svatý Justin se narodil kolem roku 100 zámožným pohanským rodičům v římském městě Flavia Neapolis (biblický Sichem) v Samařsku, v blízkosti Jakubovy studny, kde Ježíš rozmlouval se Samariťankou o živé vodě. Jeho neuhasitelná žízeň po poznání a touha po pravdě přivedly mladého pohana do škol nejvzdělanějších filosofů té doby.

V mládí studoval pohanské básníky, řečníky, dějepisce a filosofy. Kvůli studiu odcestoval do Atén, do centra tehdejší kultury. Doma se cítil zejména v platónském myšlení. Jeho žízeň po pravdě však zůstala neutišena, dokud hledajícímu nepřišel na pomoc sám Bůh. Ve svém díle *Dialog se Židem Tryfonem* Justin popisuje, jak se jeho myšlení a život po zázračném setkání s tajemným starcem změnily.

„Učinil jsem rozhodnutí, že se stáhnou do ústraní, abych byl zcela sám. Když jsem

přišel na osamělé místo u moře, následoval mě starý muž přitažlivého vzhledu a mírné, vážné povahy. Obrátil jsem se k němu. Na jeho otázku, proč jsem tu, jsem mu bez dlouhého úvodu odpověděl: »Takovéto osamělé místo je jako stvořené pro někoho, kdo miluje filosofické úvahy.« – »Takže miluješ slovo?« zzeptal se neznámý. A už se rozvinul hluboký dialog o významu a hodnotě filosofie. Výsledkem dialogu bylo, že filosofování v konečném důsledku nemůže vést ke skutečnému štěstí.

„Koho si tedy vzít za učitele, když v žádné filosofii nespočívá pravda?“ zzeptal se zklamaný Justin. A tu mu moudrý stařec začal vyprávět o starozákonních prorocích, kteří – naplnění Duchem Svatým – „viděli anebo slyšeli pravdu a zvěstovali ji lidem“. Jejich slova tedy nejsou výsledkem hlubokých myšlenkových pochodů, ale zjevení, které viděli anebo slyšeli.

Na Justina to hluboce zapůsobilo. Pokračoval dále: „Potom, co stařec řekl toto a mnohé jiné věci, začalo v mé duši hořet a zmocnila se mě láska k prorokům a k oněm mužům, kteří jsou Kristovými přáteli.“ Pustil se do čtení Písma svatého a poznal, že poselství Krista, vtěleného Božího Syna, je „jedinou spolehlivou a prospěšnou filosofií“ a že žádný filosof a ani náboženský zakladatel nemůže konkurovat jemu, božskému Vykupiteli. A právě proto, jak pochopil mladík hledající

Svatý Justin

James Tissot (1836–1902): Rozséváč, foto © Brooklyn Museum

Boha, jedině křesťanské náboženství má jedinečný „nárok“ na pravdu a univerzálnost. Justin našel smysl svého života. Ve věku 30 let se dal pokřtít a za svůj cíl si stanovil ohlašovat radostnou zvěst židům i pohanům.

Justin dále žil svatým a přísným životem. Oděn do pláště jako filosof dlouhé roky putoval a kázal, a jeho vynikající filosoficky formované myšlení mu umožnilo proniknout do duchovního světa intelektuálů a obhajovat Kristovo učení jejich vlastními metodami. Zároveň používal takové argumentace, které o pravdivosti evangelia přesvědčily dokonce i pochybovače a heretiky ze všech společenských vrstev.

Po svém příchodu do Říma se usadil, založil filosofickou školu a sestavil první spisy o římské liturgii. Byl prvním, komu se podařilo propojit křesťanskou věrouku s řeckou filosofií, čímž položil základní kámen křesťanské teologii. Jelikož se neohroženě zastával také pronásledovaných křesťanů, spolu i s jeho šesti žáky ho kolem roku 165 zatkl. A když během procesu odmítli obětovat pohanským bohům, císař Marcus Aurelius je všechny dal bez milosti popravit.

Svatý Antonín Veliký (251–356)

Dne 17. ledna slaví církev svátek svatého Antonína Velikého neboli Poustevníka, otce mnišství. Na malbách bývá zobrazován jako poustevník, jehož sužují démoni či divoká zvěř. Právě to charakterizuje jeho velikost. Je mistrem duchovního boje, o němž sv. Pavel píše: „Zápasit totiž musíme nikoli s protivníky z krve a masa, ale s knížectvími, s mocnostmi, s těmi, kdo ovládají svět tmy, se zlými duchy, kteří obývají nebeské prostory.“ (Ef 6,12)

Antonín se narodil v roce 251 v malé vesničce Koma v Egyptě. Když mu bylo

asi 20 let, ztratil oba rodiče. Jako bohatí rolníci, vyznávající Krista, mu svěřili správu rodinného dědictví a péči o mladší sestru. Své správčovské povinnosti plnil svědomitě, dokud se srdce tohoto mladého muže při bohoslužbě nedotkla milost, když uslyšel slova: „Chceš-li být dokonalý, jdi, prodej, co ti patří, rozdej chudým, a budeš mít poklad v nebi; pak přijď a následuj mne.“ (Mt 19,21) Antonín se cítil osobně osloven. Měl se stát dalším bohatým mladíkem, který se k Ježíšovi obrátí zády a odejde smutný? Ne, to určitě nechtěl! Okamžitě opustil bohoslužbu, aby toto slovo uvedl do praxe. Prodal svůj majetek a to, co nepotřebo-

val k zabezpečení budoucnosti své sestry, rozdal chudým.

Pak se stáhl do malé chatrče nedaleko vesnice a mezi zbožnými lidmi z křesťanské obce si vyhledával vzory, které chtěl napodobovat. „*U jednoho pozoroval dobrotu, u druhého horlivost v modlitbě, dalšího obdivoval pro jeho vytrvalost, jiného pro půst a spánek na holé zemi,*“ uvádí se v nejstarším životopise, který napsal svatý Atanáš jen 10 let po Antonínově smrti. Jeho životopisec dále uvádí, jak Antonín ve svém hladu po Bohu znovu uslyšel Pánovo pozvání k ještě radikálnějšímu životu: „*Nedělejte si tedy starost o zítřek; zítřek bude mít své starosti.*“ (Mt 6,34) Po těchto slovech ho už nic nemohlo zadržet, vyšel ven a rozdal chudým i to poslední, co mu zůstalo. „Svoji sestru svěřil do péče křesťanských panen, sám se stáhl do skalního hrobu nedaleko města a jen jednomu známému dovolil, aby mu přinášel chléb. Později se přestěhoval do zničené pevnosti na severním břehu Nilu, kde žil 20 let.

Svatému Atanáši, který ho často navštěvoval, pak vyprávěl, co se událo během těchto let v ústraní. Již se dokázal zbavit jakéhokoliv pokušení – smyslů, myšlenek, slov či skutků. Nyní však k němu přicházeli démoni v podobě lidí či zvířat, chtěli ho vystrašit, svést k hříchům proti čistotě, ba dokonce ho zuřivě fyzicky napadali. Antonín překonal všechny tyto útoky neochvějnou vírou, modlitbou a Boží milostí, jež ho opakovaně posilovala tělesně i duševně, aby tyto roky extrémní askeze a duchovního boje přežil.

Upevněn ve víře vyslyšel volání odejít do thébské pouště – podobně jako svatý Jan Křtitel. Usadil se na úpatí hory nedaleko oázy a obráběl malé políčko. Vyhýbal se návštěvám, dokud nepochopil, že by měl duším odevzdat své vnitřní bohatství a sloužit jim jako rádce a duchovní otec. „*Byl jako člověk zasvěcen do hlubokých tajemství a naplněn Bohem,*“ vypráví jeho životopis. „*Radostný duch vtiskl i do jeho tváře pečeť radosti.*“

Začalo se o něm mluvit po celém městě. Lidé se hrnuli ze širokého okolí ke svatému poustevníkovi, jenž, ačkoli nebyl knězem, všechny utěšoval, mnohé uzdravoval, prorokoval a vyháněl demony. Nazývali ho „egyptským lékařem duší“. O jeho rady se zajímal dokonce i císař Konstantin a jeho synové. Mnozí mladí

*Na otázku jistého člověka, co má dělat, aby se líbil Bohu, Antonín odpověděl:
„Kamkoliv jdeš, dívej se na Boha. Cokoliv děláš a cokoliv říkáš,
na všechno hledej svědectví v Písmu svatém.“ (Apothegmata Patrum, 3)*

muži, fascinováni tímto Božím mužem, se chtěli stát jeho učedníky. Aby mohli žít v jeho blízkosti a pod jeho vedením, stá-
věli si jednu poustevnu za druhou.

„Zástup svatých mužů, kteří se tísnili na neobývaných místech jako v nějakém ráji,“ – takto popisuje svatý Jeroným první osídlení poustevníků kolem Antonína. Dotkla se ho jen jedna věta z evangelia a radikálně ji uvedl do života! To Pánu Bohu stačilo, aby si kdysi mladého, bohatého egyptského rolníka zformoval v zakladatele a otce poustevnického mnišství. Antonín Veliký opustil tuto zemi až ve vysokém věku, zemřel jako 105letý.

Svatý Augustin (354-430)

Biskup Augustin ze severoafrického města Hippo, jeden z velkých církevních otců Západu, se svými geniálními teologickými a exegetickými díly stal významnou osobností, jež výrazně ovlivnila západní církev. Avšak dříve, než se stal duchovním pastýřem a teologem vášnivě milujícím Boha – vždyť nikoliv bezdůvodně se v umění zobrazuje s plápolajícím srdcem –, musel projít mnoha zklamáními a vnitřně očištěn se vrátit zpět z mno-

ha křivých chodníčků, po nichž celá léta bloudil. Boha jako nejvyšší Dobro, Krá-
su a Cíl všech svých tužeb poznal až po dychtivé, avšak marnivé honbě za potěše-
ním, láskou a uznáním, jaké dává svět. Až pár prostých slov z listu sv. Pavla mu na-
konec dodalo to potřebné jasné poznání a sílu, aby vůbec dokázal radikálně začít nový život. Své bolestné hledání a vnitřní zápasy zahrnul v „nesmrtelné“ větě: „Pa-
ne, ... stvořil jsi nás pro sebe a nepokojné je srdce naše, dokud nespočine v tobě.“

Narozen roku 354 v Tagaste (dnešním Alžírsku) jako syn pohanského státního úředníka, byl Augustin sice vychováván svojí zbožnou věřící matkou Monikou v křesťanském duchu, ale nebyl pokřtěn. Nadaný mladík studoval rétoriku i gramatiku a v Kartágu, hlavním městě provincie, nabyt právnícké vzdělání. Během zdejšího pobytu ho ovládla nenasytná ctižádostivost a o nic menší tělesná náruživost. Zmatený vášní začal jako 17letý žít v nelegitimním svazku, z něhož po roce vzešel syn. Aby do jisté míry umlčel svědomí, přidal se k manicheismu, bludnému synkretickému náboženskému učení. V Kartágu i v samotném Římě vyučoval

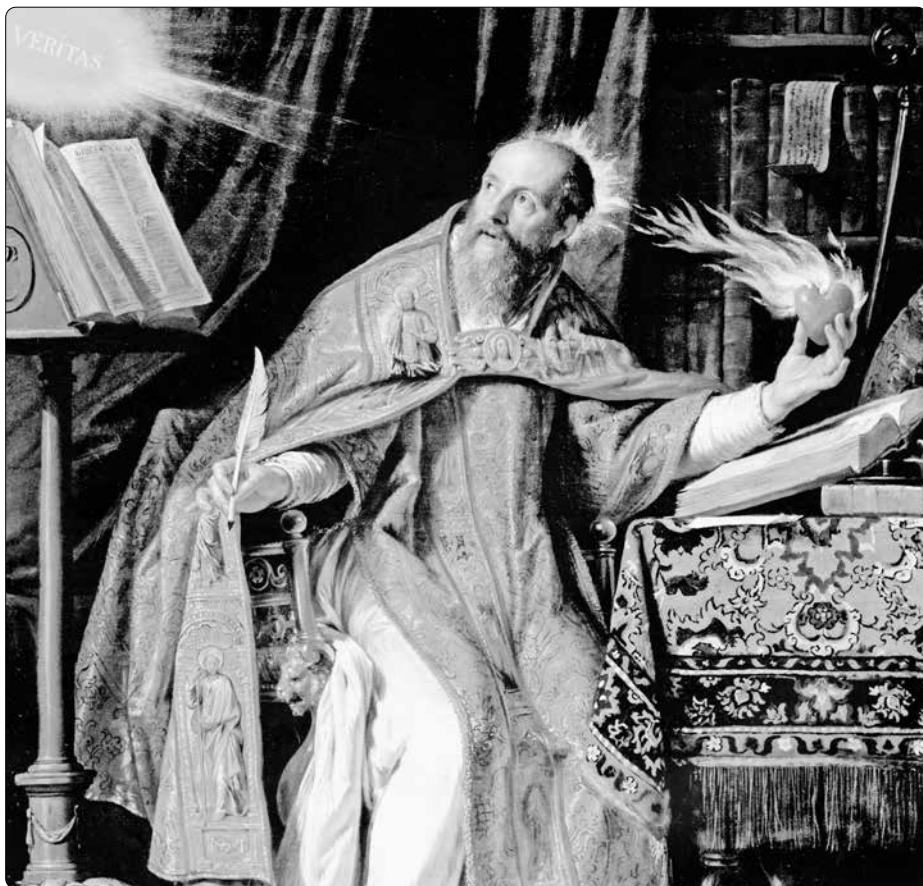

„Viděl jsem, že nepřítel roztáhl všechna svá osídla po celé zemi. Tehdy jsem si povzdechl: »Kdo jim může uniknout?« A uslyšel jsem hlas, který mi odpověděl: »Pokora!«“ (autor obrazu Michelangelo Buonarroti)

rétoriku, ale ctižádost ho hnala dále, až do Milána, tehdejšího hlavního města, kde působil jako profesor na císařském dvoře Valentiniána II.

V této neúnavné honbě za světským štěstím a naplněním však Augustin stále nenacházel očekávané uspokojení. Zde v Miláně potkal Ambrože, velkého biskupa svatého života. Zprvu ho oslovila jeho brilantní kázání čistě z rétorické stránky, ale postupem času stále více i obsahově; skrze výklad symboliky Písma svatého objevil Augustin Bibli, již do té doby pohrdal, jako pramen věčné pravdy, který dokáže nasytit duši i srdce. V červnu roku 386 se Augustin nakonec s plným přesvědčením vrátil zpět ke křesťanské víře. K jeho konečnému obrácení však ještě scházel závažný krok – vzdát se ctižádostivosti a dát do pořádku svůj neuspořádaný vztah, což ho vnitřně spoutávalo.

Nedlouho potom navštívil Augustina jeden krajan a mezi řečí vzpomněl poustevníka Antonína, kterého natolik oslovila stať evangelia o bohatém mladíkovi, že ihned následoval Kristova slova. Vyprávěl mu i o jiných dvou vysoce postavených úřednících, kteří podle Antonínova vzoru zanechali všeho a stali se mnichy. V 31letém Augustinovi vzplanul poslední velký

Svatý Augustin

DUCHOVNĚ-OZDRAVNÝ POBYT V TERMÁLNÍCH LÁZNÍCH S BISKUPEM JOSEFEM KAJNEKEM

Zveme vás na novinkový luxusní ozdravný pobyt v termálních lázních Velký Meder na jižním Slovensku! Co vše je připraveno? Pobyt v krásných apartmánech v blízkosti termálního koupaliště, plná penze, vstupy do lázni během celého pobytu, dvě procedury a po duchovní stránce mše svatá a promluvy s oblíbeným doprovodem – biskupem Mons. Josefem Kajnekem! Během zájezdu navštívíme a prožijeme také nejvýznamnější duchovní místo Maďarska Ostřihom a nejstarší poutní místo Slovenska Marianka. Neváhejte se přihlásit včas a pak už se těšit na společný báječný pobyt! Termín je 27. 4. – 2. 5. 2026. **Aktuálně máme poslední volná místa, proto doporučujeme neváhat.**

ATRAKTIVNÍ LETECKÝ ZÁJEZD NA SICÍLI S NÁVŠTĚVOU LIPARSKÝCH OSTROVŮ

Vydejte se s námi na novinkový atraktivní zájezd na nádhernou Sicílii s návštěvou Liparských ostrovů! Budeme poznávat historii a krásnou přírodu, putovat po stopách velkého světce apoštola Pavla a také sv. Lucie (Syrakusy) a sv. Agáty (Catanie), vydáme se k dominantě ostrova sopce Etně, navštívíme půvabné město Taormina a zavítáme také na pozoruhodné Liparské ostrovy. Chybět nebude relax, koupání a mnohem víc. Ubytování je zajištěné ve čtyřhvězdičkovém hotelu s vnitřním bazénem nedaleko moře a přímé lety máme pohodlně z Prahy přes den! Termín: 13. 5. – 20. 5. 2026. **Přihlašujte se co nejdříve, kapacita se plní.**

Kontakt: Diecézní centrum pro seniory Hradec Králové, telefony: 737 215 328 a 734 435 360, e-mail: dcs@bihk.cz, web: www.simeon.cz.

Neváhejte se přihlásit co nejdříve! Těšíme se na setkání s vámi a přejeme požehnaný a Boží láskou naplněný celý nový rok!

boj. Byl právě v zahradě milánské katedrály, když mezi ideálem mravní čistoty Bohu zasvěceného života, pro který se nadchl a chtěl jej následovat, a mezi připoutaností ke staré žádostivosti a nezřízeným návykům, kterých zdánlivě nedokázal zanechat, zápas vyvrcholil. Vtom jakoby od sousedního domu zaslechl dětský hlas, jenž zpěvavě, jako při nějaké hře, opakoval: „Tolle, lege! Tolle, lege!“ – „Vezmi, čti! Vezmi, čti!“ Ve své vnitřní rozervanosti Augustin ihned pochopil, že má otevřít listy sv. Pavla, které měl u sebe, a stať, na niž mu padne zrak, si má osvojit jako své budoucí životní pravidlo; podle vzoru svatého Antonína. Otevřel tedy a četl: „Žijme řádně jako za denního světla: ne v hýření a opilství, v nemravnosti a bezuzdnostech, ne ve sváru a závisti, nýbrž oblečte se v Pána Ježíše Krista a nevyhovujte svým sklonům, abyste nepropadali vášním.“ (Řím 13,13–14) Ve svých *Vyznáních*, která napsal 11 let po této události, vzpomíná: „Dále jsem nečetl a nebylo ani třeba, protože když jsem dočítal poslední slova věty, tehdy jakoby ze zřídla vyrazilo v mém srdci světlo jistoty a zahnilo všechny tůně pochybnosti.“

Tento Boží pokyn byl pro Augustina jako vykoupení a s nesmírnou vděčností ho přijal v jeho plné síle. Od té chvíle litoval pouze jednoho: „Pozdě jsem tě

začal milovat, Kráso tak stará a tak nová, pozdě jsem tě začal milovat! Tys byl uvnitř, já venku a tam jsem tě hledal, tam v tvých krásných stvořeních jsem tě hledal, já ošklivý. Tys byl se mnou, ale já jsem nebyl s tebou. Od tebe mě odtahovalo všechno to, co by vůbec nebylo, kdyby nebylo v tobě. Volal jsi a křičel, tak jsi přehlušil moji hluchotu. Skvěl ses, zářil jsi, tak jsi zahnal moji slepotu. Šířil jsi sladkou vůni a já jsem ji vdechoval a toužil jsem po tobě.“

Brzy se vzdal svého úřadu, zpretrhal veškerá pouta a ještě téhož podzimu, spolu se svojí matkou Monikou, jejíž modlitbě a slzám připisoval své obrácení, a s několika společníky začal vést život v ústraní v malém společenství. O Velikonocích roku 387 přijal z rukou biskupa Ambrože svátost křtu. Po návratu do severní Afriky ho věřící lid přístavního města Hippo Regius pobízel k přijetí kněžského svěcení. Augustin jen s těžkým srdcem opustil život v milovaném ústraní a nakonec sloužil církvi v městě Hippo ještě 35 let jako biskup. Napsal skvělá díla proniknutá duchem Božího slova, která zrcadlila nejen jeho vroucí, čistou lásku k Bohu a duším, ale i jeho pokorný zápas o ně.

Z *Vítězství Srdce 162/2025*
přeložil a upravil dd-

Modlitba ve stáří sv. František Saleský

Pane, ty víš lépe než já, že den ode dne stárnu a jednoho dne budu starý.

Chraň mne před domněnkou, že musím při každé příležitosti a ke každému tématu něco říci.

Zbav mne velké naruživosti chtít dávat do pořádku záležitosti druhých.

Nauč mne, abych byl uvážlivý a ochotný pomáhat, ale abych přitom neprovozoval a neporoučel.

Zdá se mi, že je škoda z přemíry moudrosti nerozdávat – ale ty, Pane, víš, že bych si rád udržel pár svých přátel.

Nauč mne, abych dovedl mlčky snášet své nemoci a obtíže. Přibývá jich a chuť o nich hovořit roste rok od roku. Netroufám si prosit, abys mi dal dar s radostí poslouchat druhé, když líčí své nemoci, ale nauč mě trpělivě je snášet.

Také se neodvažuji prosit o lepší paměť – ale jen trochu větší skromnost a menší jistotu, když se má paměť neshoduje s jejich pamětí.

Nauč mě té obdivuhodné moudrosti umět se mýlit. Drž mě, abych byl, jak jen možno, laskavý. Starý morous je kořunní dílo ďáblovo.

Nauč mě u jiných odhalovat nečekané schopnosti a dej mi krásný dar, abych se také dovedl o nich zmínit.

Mám vrásky a šedivé vlasy. Nechci si stěžovat, ale tobě, Pane, to říkám – bojím se stáří. Je mi tak, jako bych se musel rozloučit, nemohu zastavit čas. Pociťuji, jak den ze dne ztrácím sílu a přicházím o bývalou krásu.

Byl jsem pyšný na to, že se stále ještě mohu měřit s mladými. Teď cítím a uznávám, že již toho nejsem schopen. Byl bych směšný, kdybych se o to pokoušel.

Ale ty, Pane, říkáš: „Kdo věří ve mne, tomu narostou křídla jako orlovi.“ Dej mému srdci sílu, abych život přijal tak, jak ty jej řídíš. Ne mrzoutsky, ne lítostivě, ne se skleslou náladou, ne jako odcházející, ale jako vděčný a připravený ke všemu, k čemu ty mě ještě povoláš.

A k tomu mi dej všechnu sílu srdce. Amen.

Zdroj: *Archiv Světla*

